

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA LUBELSKIEGO

Lublin, dnia 2 marca 2026 r.

Poz. 1229

WOJEWODA LUBELSKI

PN-II.4131.59.2026

Lublin, dnia 27 lutego 2026 r.

ROZSTRZYGNIECIE NADZORCZE

stwierdzające nieważność uchwały Nr XXIII/113/2026 Rady Gminy Wilków z dnia 29 stycznia 2026 r. w sprawie ustalenia wysokości ekwiwalentu pieniężnego dla strażaka ratownika i kandydata na strażaka ratownika Ochotniczej Straży Pożarnej z terenu gminy Wilków, w części obejmującej jej § 1 pkt 2 w brzmieniu: „organizowanych przez Państwową Straż Pożarną lub Gminę” oraz § 4

Na podstawie art. 91 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2025 r. poz. 1153 i 1436)

stwierdzam nieważność

uchwały Nr XXIII/113/2026 Rady Gminy Wilków z dnia 29 stycznia 2026 r. w sprawie ustalenia wysokości ekwiwalentu pieniężnego dla strażaka ratownika i kandydata na strażaka ratownika Ochotniczej Straży Pożarnej z terenu gminy Wilków, w części obejmującej jej § 1 pkt 2 w brzmieniu: „organizowanych przez Państwową Straż Pożarną lub Gminę” oraz § 4.

Uzasadnienie

Uchwała została doręczona organowi nadzoru w dniu 30 stycznia 2026 r.

W podstawie prawnej przedmiotowej uchwały powołano m. in. art. 15 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 17 grudnia 2021 r. o ochotniczych strażach pożarnych (Dz. U. z 2025 r. poz. 244). W myśl art. 15 tej ustawy - w obecnie obowiązującym brzmieniu – strażak ratownik OSP, który uczestniczył w działaniu ratowniczym, akcji ratowniczej, szkoleniu lub ćwiczeniu, otrzymuje, niezależnie od otrzymywanego wynagrodzenia, ekwiwalent pieniężny (ust. 1).

Ekwiwalent pieniężny otrzymują również: 1) kandydat na strażaka ratownika OSP, o którym mowa w art. 9 ust. 2 pkt 1, 2) strażak ratownik OSP, który brał udział w działaniach, o których mowa w art. 3 pkt 7 - stosownie do posiadanych przez gminę środków finansowych (art. 15 ust. 1a).

Zgodnie z art. 15 ust. 2 ustawy wysokość ekwiwalentu pieniężnego ustala, nie rzadziej niż raz na 2 lata, właściwa rada gminy w drodze uchwały. Wysokość ekwiwalentu pieniężnego nie może przekraczać 1/175 przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego brutto, ogłoszonego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej "Monitor Polski" na podstawie art. 20 pkt 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1251 i 1429) przed dniem ustalenia ekwiwalentu pieniężnego. Ekwiwalent pieniężny nalicza się za każdą rozpoczętą godzinę liczoną od zgłoszenia wyjazdu z jednostki ochotniczej straży pożarnej lub gotowości do wyjazdu w celu realizowania zadań, o których mowa w art. 3 pkt 7, bez względu na liczbę

wyjazdów w ciągu jednej godziny, a w przypadku kandydata na strażaka ratownika OSP - za każdą rozpoczętą godzinę szkolenia. Ekwiwalent pieniężny jest wypłacany z budżetu właściwej gminy.

Obecne brzmienie art. 15 ust. 2 ustawy o ochotniczych strażach pożarnych zostało nadane art. 1 pkt 7 lit. b ustawy z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o ochotniczych strażach pożarnych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2023 r. poz. 1560) zmieniającej m.in. ustawę o ochotniczych strażach pożarnych z dniem 8 września 2023 r.

Bezspornie uchwała podejmowana przez radę gminy na podstawie upoważnienia ustawowego, przyznanego Radzie w art. 15 ust. 2 ustawy o ochotniczych strażach pożarnych, stanowi akt prawa miejscowego, a w konsekwencji odnoszą się do niej i muszą być spełnione wymogi obowiązujące dla tej kategorii aktów prawnych.

W § 1 pkt 2 uchwały ustalono ekwiwalent pieniężny dla strażaka ratownika Ochotniczej Straży Pożarnej z terenu gminy Wilków, który uczestniczył w szkoleniach, ćwiczeniach pożarniczych *organizowanych przez Państwową Straż Pożarną lub Gminę* w wysokości 15 zł (piętnastu zł.) za każdą rozpoczętą godzinę liczona według zasad określonych w art. 15 ustawy (...).

W ocenie organu nadzoru postanowienie § 1 pkt 2 uchwały w brzmieniu: „*organizowanych przez Państwową Straż Pożarną lub Gminę*” nie znajduje uzasadnienia prawnego i nie mieści się w zakresie upoważnienia udzielonego Radzie Gminy w art. 15 ust. 2 ustawy o ochotniczych strażach pożarnych.

Zgodnie z treścią art. 3 pkt 6 tej ustawy, do zadań ochotniczych straży pożarnych należy podejmowanie działań w celu ochrony życia, zdrowia, mienia lub środowiska przez organizowanie ćwiczeń oraz udział w szkoleniach, ćwiczeniach i zawodach sportowo-pożarniczych organizowanych przez Państwową Straż Pożarną, gminę lub inne uprawnione podmioty.

Odmienne uregulowanie powyższej kwestii w uchwale podejmowanej na podstawie art. 15 ust. 2 ww. ustawy nie znajduje umocowania prawnego i nie mieści się w zakresie upoważnienia udzielonego w tym przepisie Radzie.

Jak orzekł Wojewódzki Sąd Administracyjny w Rzeszowie w wyroku z dnia 15 kwietnia 2025r., sygn. akt II SA/Rz 52/25: „*Kontrolując uchwały wydawane w oparciu przepis art. 15 ust. 1 ustawy sądy administracyjne wielokrotnie podkreślały wagę przepisu, wynikające z niego konsekwencje w naliczaniu ekwiwalentu dla strażaków ratowników i wynikający z tego zakaz modyfikacji zapisów ustawowych. Wielokrotnie wskazywano, że przepisy art. 15 ust. 1 i 2 ustawy nie upoważniają rady gminy (miasta) do uzależniania przyznawania uprawnienia do ekwiwalentu pieniężnego od tego, czy szkolenie zorganizowane jest przez Państwową Straż Pożarną lub gminę czy też inny podmiot oraz że każde uczestnictwo strażaka ratownika OSP w szkoleniach lub ćwiczeniach - bez względu na to kto jest ich organizatorem - winno być wynagradzane ekwiwalentem pieniężnym (tak WSA w Warszawie w wyroku z 11 grudnia 2024 w sprawie VIII SA/Wa 857/24, WSA w Rzeszowie w wyroku z 9 kwietnia 2025 w sprawie II SA/Rz 87/25). Oznacza to, że zaskarżona uchwała w zakresie przedmiotowym zasadniczo ograniczyła możliwość przyznawania ekwiwalentu pieniężnego strażakom ratownikom OSP, uzależniając prawo do niego, od rodzaju podmiotu, który organizuje szkolenia czy ćwiczenia. Z tego względu zaskarżona uchwała istotnie narusza powołane przepisy prawa materialnego. W treści zaskarżonej uchwały Rada dokonała bowiem niedopuszczalnej modyfikacji treści przepisu ustawy, wprowadzając do uchwały mniej korzystny zapis aniżeli ustawowy. O ile bowiem ustawodawca wprowadza prawo naliczania ekwiwalentu bez względu na podmiot organizujący szkolenie czy ćwiczenie, zaskarżona uchwała - bez podstawy prawnej - wprowadziła takie ograniczenie.*”

W ocenie organu nadzoru wykluczone jest zawężanie uprawnienia do ekwiwalentu pieniężnego przysługującego na podstawie przepisów ustawy o ochotniczych strażach pożarnych.

Zgodnie z § 4 uchwały *podstawą wypłacenia ekwiwalentu za udział w działaniach, akcjach ratowniczych oraz szkoleniach i ćwiczeniach jest potwierdzenie przez Komendę Powiatową Państwowej Straży Pożarnej w Opolu Lubelskim uczestnictwa w działaniach, akcjach ratowniczych i szkoleniach, ćwiczeniach. Podstawą wypłacenia ekwiwalentu za udział strażaka ratownika w działaniach innych niż ratownicze jest potwierdzenie działania przez Wójta Gminy Wilków.*

W ocenie organu nadzoru powyższe zapisy wykraczają poza zakres upoważnienia przyznanego Radzie Gminy w art. 15 ust. 2 oraz art. 15a ww. ustawy.

W przytoczonym postanowieniu Rada Gminy ustaliła zasady wypłacania ekwiwalentu pieniężnego, do czego nie została uprawniona w upoważnieniu ustawowym. Na podstawie art. 15 ust. 2 ustawy o ochotniczych strażach pożarnych Rada została uprawniona wyłącznie do określenia wysokości ekwiwalentu pieniężnego dla strażaka ratownika OSP, który uczestniczył w działaniu ratowniczym, akcji ratowniczej, szkoleniu lub ćwiczeniu. Nie jest natomiast uprawniona do ustalania zasad i trybu wypłaty tego ekwiwalentu.

Z kolei upoważnienie z art. 15a ustawy zezwala wyłącznie na określenie zadań oraz wysokości i sposobu ustalenia ekwiwalentu pieniężnego strażakom ratownikom OSP za wykonywanie zadań innych niż wymienione w art. 15.

Każdą regulację prawa miejscowego wykraczającą poza udzielone upoważnienie ustawowe należy uznać za naruszenie normy upoważniającej i zarazem naruszenie konstytucyjnych warunków legalności aktu prawa miejscowego wydane na podstawie upoważnienia ustawowego. Tego rodzaju wykroczenie przez organ uchwałodawczy poza granice normy kompetencyjnej do wydawania aktu prawa miejscowego należy ocenić jako istotne naruszenie prawa, skutkujące nieważnością wadliwego przepisu prawa miejscowego.

Powyższe stanowisko potwierdzają wyroki Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gdańsku z dnia 16 lutego 2023 r. sygn. akt III SA/Gd 669/22 oraz Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu z dnia 14 czerwca 2023r. sygn. akt III SA/Po 88/23.

W tym stanie rzeczy, stwierdzenie nieważności uchwały Nr XXIII/113/2026, we wskazanym zakresie, jest uzasadnione.

Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Lublinie, złożona za moim pośrednictwem, w terminie 30 dni od daty jego doręczenia.

Wojewoda Lubelski

Krzysztof Komorski

Otrzymują:

- 1) Wójt Gminy Wilków
- 2) Przewodniczący Rady Gminy Wilków